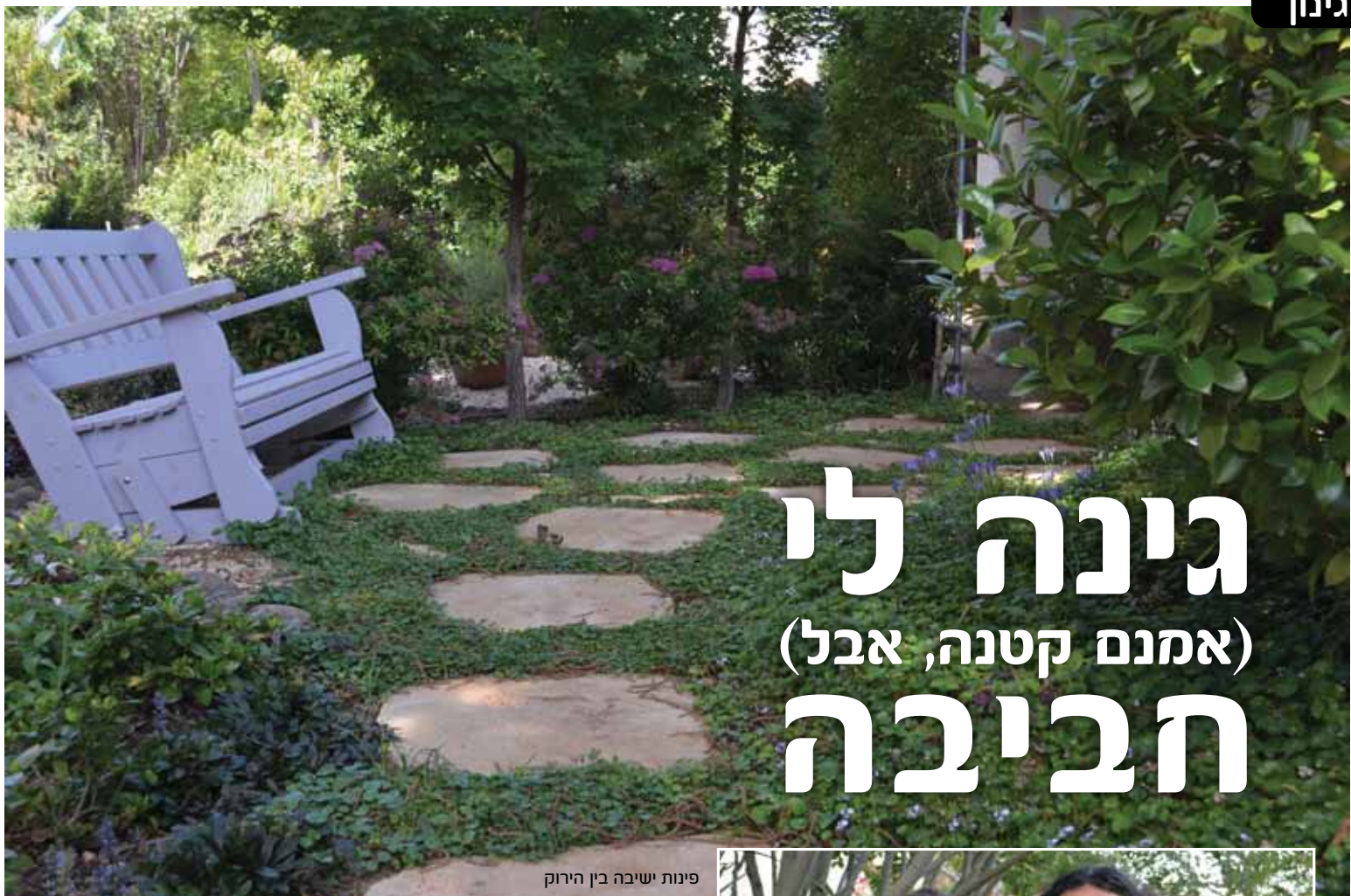

גינה לי (אמנם קטנה, אבל) חביבה

פינות ישיבה בין הירוק

באמצעות תכנון מושכל גם שטח גינה קטן ומצומצם יכול להפוך לפינת חמד מזמינה ופורחת

מאת: **טניה ושרלי אילוז, חברת גרדניה אור פרויקטים בע"מ**

צילום ועיצוב גינות: **טניה ושרלי אילוז**

www.gardeniagardens.co.il

טניה ושרלי אילוז | חברת: גרדניה אור פרויקטים בע"מ

אני חולמת על פינת ישיבה אינטימית, הילדים חולמים על טרמפולינה והבעל על מנגל, אבל שטח הגינה קטן, מה ניתן לעשות?... האם כדאי לוותר על דשא על מנת שלא יגזול שטח מהמרחב המצומצם ממילא?... שאלות והתלבטויות מסוג זה, אנו מרבים לשמוע מבעלי גינות קטנות, במיוחד מאלה המתגוררים באזורים עירוניים.

אין ספק שתכנון גינה גדולה הוא קל לאין שיעור עבור המתכנן שאינו נדרש להתמודד עם מגבלות שטח. ואולם, האתגר האמיתי הוא להתמודד עם מרחב מצומצם ועדיין לענות על צרכי/רצונות הדיירים. תכנון כזה דורש לא פעם לחשוב בכיוון של איך "לצאת מהקופסה", תרתי משמע- הן מבחינת גיבוי הרעיונות והפתרונות הנכונים לניצול השטח, והן במשמעות הסמנטית של לצאת למרחב פתוח ומזמין, המאפשר ליהנות מכל הפונקציות שגן יכול להציע ומשהייה נעימה בחוץ.

אז ראשית, עובדת יסוד שחשוב לזכור: הטבע היה שם קודם, הרבה לפני שנבנו הבתים, ולכן אולי הוא עוד מבצבץ מכיוון מסוים כסוג של תזכורת. במילים אחרות, הכוונה היא לנוף ולתחושה שהוא מעביר, אותם אנו רוצים לשמור.

פינות ישיבה בין הירוק

הצללה וגוונים של ירוק מוסיפים רוגע ושקט

קטנה שאינה חסרה דבר

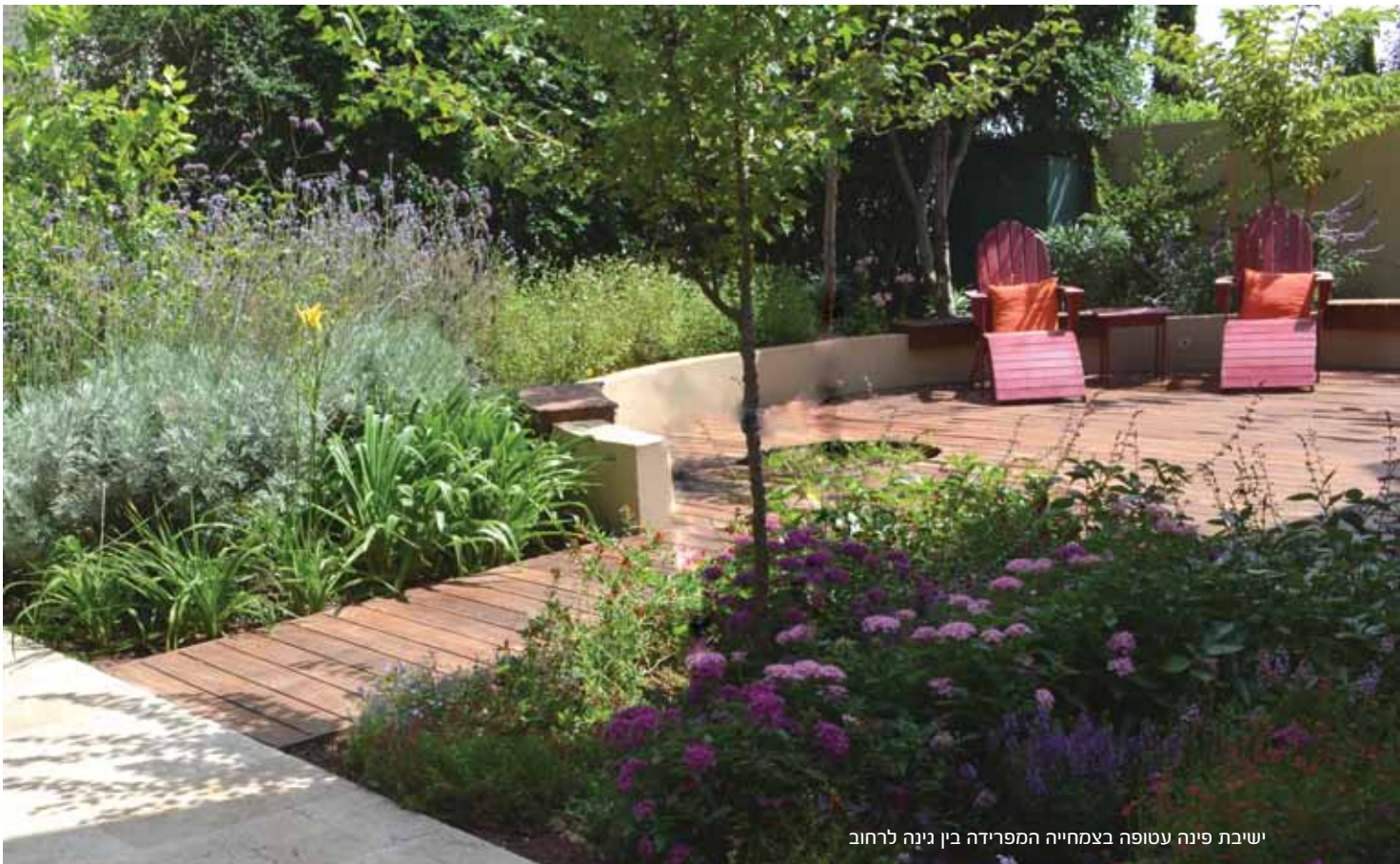
בעת תהליך תכנון גינה לא גדולה ישנן מספר נקודות משמעותיות הדורשות התייחסות:

- יצירת פרטיות ותחושה אינטימית ככל שניתן בין הבניינים הסובבים את הגינה, מבלי להאפיל על החצר וחלונות הבית.
- מתן מענה לצרכיהם של כל בני המשפחה גם במסגרת מגבלות השטח, דוגמת פינת ישיבה, מטבח חוץ, פינת משחקים, גינת ירק, בריכת נוי וכו"ב.
- התמודדות עם קרקע לא עשירה בד"כ, בעיקר בגלל אופי הבנייה העכשווית ופסולת הנטמנת באדמה.
- בחירת צמחייה שמתאימה למקומות מוגבלים וצרים, שאינה כרוכה באחזקה מרובה או עלולה לגרום לנזק בעתיד, כמו גם התחשבות בצמחייה קיימת שילוב של אלמנטים דקורטיביים.

כן, גינה קטנה אולי מציגה תמונת מצב מעט מורכבת, אבל הכול אפשרי- עם הרבה חשיבה, יצירתיות, לא פעם גם עם התפשרות או וויתורים כאלה ואחרים, ובעיקר עם החלטות נכונות.

כניסה לבית מלאה בפריחה, ללא ספק קבלת פנים נעימה ביותר

ישיבת פינה עטופה בצמחייה המפרידה בין גינה לרחוב

גינה קטנה אינה שונה מחדר: שניהם הינם בבחינת חללים מוגדרים שיש בידינו להחליט כיצד יחולק שטחם ומהן התחושות שיחושו הנמצאים בהם.

פינות ומעברים- מסלול טיול גם בשטח קטן

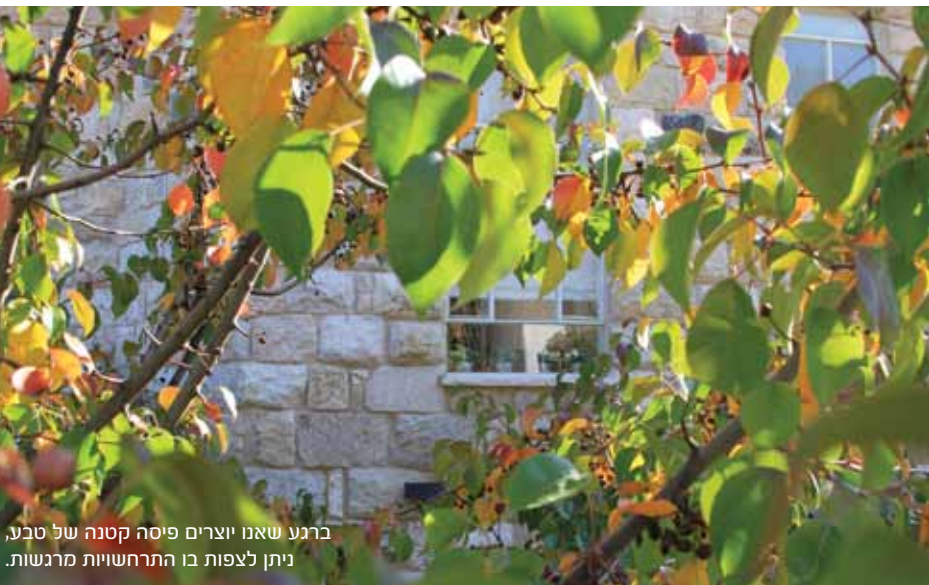
דירת קרקע הנחשבת היום כאטרקטיבית, מציעה בד"כ לבעליה "מסגרת" של אדמה מסביב לבית, ונדמה שאין ברירה אלא להסתפק בגדר חיה וברצועת דשא צרה. האומנם? לא בהכרח! למרבה הפלא קיימת תופעה משונה – שטח קטן נראה גדול יותר כשמפזרים בו מספר אובייקטים ולא דווקא כשמסדרים אותם בהיקף. כלומר: הגינה תיראה גדולה יותר כאשר שותלים כמה עצים במרכזה (כמובן, שתוך התחשבות בגודלם המקסימאלי) ולא "דוחפים" אותם לפינה כדי שלא יפריעו... בדומה לכך, בגינה 2-3 פונקציות או יותר, ייתכן שאף ייווצר מעין מסלול טיול ביניהן, דינאמיקה מסוימת ועניין. גם למקבצי צמחייה ישנו תפקיד חשוב בהיותם מגדירים אזורים, ובתוך כך אפשר לומר שגינה קטנה יכולה להוות סוג של אלמנט פיסולי גדול שניתן להיכנס לתוכו. נשמע מוזר? ובכן, דמיינו לעצמכם מבוך בגודל של חדר: הרי ניתן לטייל בו! ואכן, גינה קטנה אינה שונה מחדר: שניהם הינם בבחינת חללים מוגדרים שיש בידינו להחליט כיצד יחולק שטחם ומהן התחושות שיחושו הנמצאים בהם. מטבע הדברים לא ניתן להגזים בכמות המסלולים שניתן ליצור, אבל כן ניתן לחבר בין אזור לאזור באמצעות שבילים. ככלל, שטח הגן הוא לא רק הממד השטוח, אלא יכול לבוא לידי ביטוי גם במשחק של מפלסים וגבהים שונים, שילובי תלת ממד וכתמי צבע, שמזכים אותנו בעוד מרחב, ואף תורמים לעיצוב הגן.

מעבר צר בין שני קירות מעותר בצמחייה פורחת, יוצרת תחושה של רוח ונועם.

מרפסת קטנה עטופה בענפי נפץ – פינת ישיבה מושלמת

ברגע שאנו יוצרים פיסה קטנה של טבע, ניתן לצפות בו התרחשויות מרגשות.

נושא לא פחות חשוב בתכנון גינה קטנה מתייחס לבחירת סוגי משטחים שונים, ושמירת יחסים פרופורציונאליים בין גודלם, צבעם ומרקמם. חשוב לזכור שלא רק דשא מספק לנו "ירוק לעיניים". גם כל צמחייה אחרת המשתלבת בגן מעניקה את הנוכחות הירוקה, ולכן, כאשר השטח קטן במיוחד, עדיף לעתים לוותר על מדשאה. חיפוי עץ מסוגים שונים מקנים הרגשה נעימה גם במראה וגם במגע, ובחישוב לטווח רחוק הם גם חסכוניים הרבה יותר מדשא. והיה ומחליטים לוותר על דשא, כמו גם באופן כללי, עדיף תמיד לבחור בחומרים טבעיים עם מעטפת צמחייה. החומרים הטבעיים עדיפים על חומרים סינטטיים היוצרים תחושה מלאכותית משהו, המזכירה תצוגות במשתלות.

היום, נוכח הבנייה האינטנסיבית שלא פעם "פולשת" לאזורי טבע ושדות, חשיבותה של נוכחות ירוקה בחיינו מורגשת מאוד ורבים מבקשים ליצור אותה בסביבתם ולו גם "בקטן". השפעתה על תפקוד טוב ותחושה נעימה היא עובדה, אם כשהיא משתלבת בסביבת העבודה, ואם, ובעיקר, בסביבת המגורים. וכך, גם ללא "גינה כמו גינה", אפילו מרפסת קטנה עם עציצים פורחים יכולה להפוך לפינת חמד מרגיעה שמעניקה תחושת חוץ נעימה בסופו של יום עבודה מפרך... ■

סיפור מהשטח

מאת: **דליה אלקן**

כניסה צרה ולא מזמינה לבית, קיבלה חזות חדשה, אווירה נינוחה ותחושה של התרחשות ומרחב למרות השטח הקטן. במסגרת התכנון שולבה בה נקודת עניין בדמות בריכת חלוקי אבן קטנה עם זרימה תמידית של מים שגרמה לדיירים לכנותה "פיכפוכית". הילדים נהנים לשחק בה, הציפורים מגיעות לרחוק ולשתות ממנה, והיא נראית היטב מחלון המטבח הגדול, לשמחתם הרבה של בני הבית חובבי הציפורים. שביל האבן הצר הוחלף במשטח דק טיק שהונח לרוחב הכניסה ונחתך בקו מעוגל תוך יצירת תחושת מרחב. מאותו עץ נבנה ספסל לצפייה בבריכה ואדניות המקדמות את פני הבאים עם שפע של פריחה צבעונית.

כניסה לבית מלאה בפריחה, ללא ספק קבלת פנים נעימה ביותר.

שביל ראשי אל כניסת הבית-נוח, מזמין וססגוני.